

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 128. An incurrat pœnam ignorans esse affixam transgressioni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

Addit *Teril.* à n. 64. diligentiam mediocrem pro salute animæ & pro servandis præceptis, quæ agnoscimus, cenferi debere majorem illâ, quam homines adhibent pro rebus profanis, quia hæc redditur suavis per commoda temporalia vel per ipsam naturalem propensionem; è contrâ posterior conjuncta est cum continuo bello spirituali, mortificatione concupiscentiarum, pugna renitentis naturæ &c. Ad *conf.* n. Patrem meritò indignaturum, si filius adhibuerit diligentiam, ne offenderet, mediocrem, qualem descripsimus n. 763

Inst. Pater sollicitus de salute filii graviter infirmi non acquiescit, nisi habito certo nuntio de illius vita, ergo nec nos deberemus acquiescere, nisi habitâ certâ notitiâ veritatis. *R.* n. conseq., disparitas est. 1. quia pater potest habere certam de hoc relationem, nos, ubi res controversæ sunt, sperare non possumus notitiam certam veritatis, uti n. 713. dictum est. 2. Quamdiu pater non habet certam notitiam, habere non potest finem suum, qui est liberatio à cura per certitudinem vitæ filii; nos absque certa notitia veritatis possumus habere finem nostrum, qui est, non peccare & honestè operari, ac per consequens salvari, uti fati constat ex dictis à n. 14. & 734.

767 *Q.* 128. *An incurrat pœnam, ignorans esse asfixam transgressioni. R.*

Vide. lib. 7. fol. 736. n. 95.
 §. I. Si ignorantia sit inculpabilis, pœna Ecclesiastica, v. g. censuræ non incurritur, hinc occidens Clericum & nesciens illi homicidio annexam esse excommunicationem, non est excommunicatus, ita *Suar. Sanch. Bonac. Cœnin. Castrop. T. 2. d. 1. p. 17. & alii, contra Covarr. Ledes. & alios. Ratio est, I.*, quia tales pœnæ ab Ecclesia imponuntur tanquam admonitiones & medicinæ ad præcavendas culpas, sed non habent rationem admonitionis vel medicinæ ad præca-

præcavendam culpam, nisi prænoscantur ante culpam, atque ita timore sui deterreant à culpa, ergo etiam non incurruntur, nisi præcognoscantur. 2. Tales poenæ non imponuntur nisi contumacibus & repugnantibus potestati, quam habet Ecclesia ad coercendum & puniendum improbos, sed qui ignorant poenam esse impositam, quâ coerceri debeant, non sunt contumaces aut repugnantes illi potestati, ergo.

§. II. *Navar. Sa & alii cum Tamb. l. 1. in dec. c. 768*
 2. §. 10. n. 12. putant etiam poenas civiles, si extraordinariæ sint, non incurri ab illo, qui invincibiliter ignorat illas esse transgressioni annexas, quod probabile etiam reputant *Suar. Sanch. & Castrop.*, quia si poena sit extraordinaria, etiam in foro externo præsumi potest non præcognita à delinquente, ergo nullo modo potuit illi se subicere, injustum autem esset obligare ad poenam, cui nullo modo se subiecit: deinde talis minus peccat, quàm si sciret poenam esse annexam, neque contumax est, ergo dicendum est, quòd legislator velit mitius agi cum illo, quàm cum alio sciente poenam esse annexam, & in illam consentiente.

§. III. Si poena imponatur his verbis, qui præ- 769
sumpserit, qui scienter, qui consultò, qui temerè, qui audens, &c. putant, *Dian. & Burgh. cent. 1. cas. 78.* non incurri ab ignorante illam poenam esse annexam, quamvis ignorantia fuisset mortaliter culpabilis & affectata: *Sanch. & Castrop.* dicunt probabilius tantum incurri, quando ignorantia affectata est talis, ut æquiparetur scientiæ: Ratio est, quia verba ista videntur requirere directam cognitionem & expressam voluntatem se opponendi contra vim punitivam legis, quæ non est sine expressa cognitione poenæ appositæ.

770 §. IV. Si pœna absolute imponatur delinquenti, sitque pœna Ecclesiastica, adhuc non incurritur ab ignorante pœnam esse annexam, si ignorantia illa non fuerit crassa & supina, quamvis fuerit mortaliter culpabilis, ita *Sanch. & Castrop.* contra quosdam alios; ratio est, quia hæ pœnæ requirunt, vel dolum, qui non datur sine ignorantia affectata, vel saltem contemptum, qui non est, quando aliqua diligentia adhibetur, licet omittatur major debita.

771 §. V. Aliæ pœnæ tam Ecclesiasticæ quàm Civiles, quæ non requirunt ignorantiam affectatam vel crassam, neque dolum aut contemptum, probabiliter incurritur, quamvis ignorentur, si ignorantia sit mortaliter culpabilis, quia qui vult culpam, vult hoc, quod scit aut scire potest & debet ordinariè sequi ad culpam, ideoque committens mortale incurrit pœnam inferni, quamvis invincibiliter ignoret aut non cogitet esse annexam, quia pœna illa ordinaria est, nec improporcionata culpæ. De his

p. 2. n. 1607
fol. 703.
fol. 719.
fol. 734.
fol. 951.
772

tim l. 6. T. 4. c. 2. ad d. 4. dicitur, an reservatio incurritur ab eo, qui nescit esse annexam peccato. l. autem 7. c. 17. ad d. 3. dicitur, à quo incurrantur censuræ: & d. 4., qualis actus requiratur ad incurrendum, & quænam excusent &c., ibidem c. 5. ad d. 1. dicitur, an ab ignorante incurritur irregularitas. n. 211.

Q. 129. An ignorantia legis vel pœnæ annexæ allegari possit pro excusatione in foro externo R. Negat *Mascard.* & pauci alii, quia si lex sit promulgata, præsumitur nota: sed communissimè affirmant reliqui, nam si sit invincibilis, excusat à culpa, ergo etiam à pœna: præsumptio quidem est contra excusantem, sed inde plus non sequitur, quàm teneri probare excusationem suam, pro qua, ut conjecturæ admittantur, accedere debet juramentum de ignorantia,